

**WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY
Z JĘZYKA POLSKIEGO**

**ELIMINACJE REJONOWE
22 stycznia 2015 r.**

KOD UCZNI

--

.....

LICZBA PUNKTÓW

Rejonowa Komisja Konkursowa:

.....

.....

.....

.....

Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Języka Polskiego
eliminacje rejonowe

Instrukcja dla ucznia

Drogi Konkursowiczu!

Masz przed sobą test, składający się z 21 zadań sprawdzających Twoją wiedzę funkcjonalną z zakresu kształcenia językowego i literackiego, a także Twoją umiejętność tworzenia własnego tekstu (zadanie 13., 19., 21.). Czytaj uważnie wszystkie zadania i dokładnie stosuj się do poleceń. Rozwiązania zapisuj w wyznaczonym miejscu, unikaj skreśleń, a jeżeli już się pojawią, korektę zamieszczaj czytelnie nad skreśleniem. Możesz korzystać z brudnopisu. Używaj długopisu jedynie z czarnym lub niebieskim wkładem. Nie korzystaj z korektora. Właściwie gospodaruj czasem.

Na rozwiązanie zadań przeznaczono 120 minut.

Milej pracy i niech Ci przyświecają słowa motta:

Czerp od innych, ale nie kopiuj ich. Bądź sobą.

Michel Quoist

Zadanie 1. (0-3)

Podane wyrazy wpisz w odpowiednie kolumny tabeli.

harnaś, wieżowiec, infolinia, białogłowa, acan, internauta, pyry, letniczek, krupniok, fedrować, waćpanna, domofon, mailować, tytka, kserówka

REGIONALIZMY	NEOLOGIZMY	ARCHAIZMY

Tekst 1.

Jan Kochanowski

Tren X (fragm.)

Orszulo moja wdzięczna, gdzieś mi się podziła?
W którą stronę, w którąś się krainę udała? [...]
Gdziekolwiek jest, jeśliś jest, lituj mej żalości,
A nie możesz li w onej dawnej swej całości,
Pociesz mnie jako możesz, a staw się przede mną
Lubo snem, lubo cieniem, lub marą nikczemną.

Zadanie 2. (0-3)

Podaj trzy cechy trenu jako gatunku literackiego.

-
.....
-
.....
-
.....

Zadanie 3. (0-3)

Jaką rolę odgrywają czasowniki w trybie rozkazującym i pytania retoryczne występujące w utworze Jana Kochanowskiego? Określ ich trzy funkcje.

-
-
-

Zadanie 4. (0-1)

Wyjaśnij, co kryje się pod słowami *Gdziekolwiek jest, jeśliś jest*.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 5. (0-1)

Zapisz słowa Jana Kochanowskiego *Gdziekolwiek jest, jeśliś jest*, używając współczesnej polszczyzny.

.....

.....

Zadanie 6. (0-3)

Przeczytaj uważnie tekst i wykonaj związane z nim polecenia.

Mitochondria – otoczone błoną organellum, obecne są w większości komórek eukariotycznych. Organella te mają różną wielkość, przeważnie od 2 do 8 μm , mogą też szybko zmieniać swój kształt i rozmiary. Są one miejscem, w którym w wyniku procesu oddychania komórkowego powstaje większość adenozynotryfosforanu (ATP) komórki, będącego jej źródłem energii.

Powyższy tekst jest przykładem stylu

- A. urzędowego.
- B. potocznego.
- C. naukowego. (Zakreśl poprawną odpowiedź.)
- D. literackiego.

Podaj trzy cechy, którymi charakteryzuje się wskazany przez Ciebie styl.

-
.....
-
.....

Tekst 2.

Edward Stachura

Dookoła mgła

Jak długo pisana mi jeszcze włóczęga?
Ech, gwiazdo - ogniku ty błędny mych dni
Spraw, by skończyła się wreszcie ta męka
I zapędź, do czułych zakulaj¹ mnie drzwi!

Lecz gdzie jest ten dom, jak tam idzie się doń?
Gdzie jest ta stanica, gdzie progi te są?
Tam most jest na rzece, za rzeką jest sad;
Tam próżnia się kończy, zaczyna się świat.

Lecz gdzie rzeka ta, gdzie rzucony jest most?
Gdzie sad ten jest biały, jabłonki gdzie są?
Na drzewach owoce i strąca je wiatr,
Do kosza je zbiera ta ręka jak kwiat.

Te strony gdzieś są, gdzieś daleko za mgłą,
Więc idę i dalej przedzieram się wciąż.
Zbierają się ptaki, ruszają na szlak,
Już lecą, wprost lecą, nie błędzą jak ja.

Jak długa pisana mi jeszcze włóczęga?
Ech, gwiazdo - ogniku ty błędny mych dni.
Spraw, by skończyła się wreszcie ta męka,
I zapędź, do czułych zakulaj mnie drzwi!

¹ *kulać* – toczyć, turlać

Zadanie 7. (0-2)

Kto jest podmiotem mówiącym w wierszu *Dookoła mgła*? Podaj o nim dwie informacje.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 8. (0-1)

Wyjaśnij, jakiej zasadzie kompozycyjnej podporządkowany jest wiersz Edwarda Stachury.

.....

.....

.....

Zadanie 9. (0-4)

Wypisz z wiersza Edwarda Stachury cztery różne środki stylistyczne i nazwij je.

	Środki stylistyczne wypisane z tekstu	Nazwa środka stylistycznego
1.		

Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Języka Polskiego
eliminacje rejonowe

2.		
3.		
4.		

Zadanie 10. (0-2)

Sformułuj przesłanie, jakie przekazuje autor w wierszu *Dookoła mgła*.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 11. (0-1)

Zinterpretuj tytuł utworu Edwarda Stachury.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 12. (0-3)

Wymień trzy elementy wpływające na muzyczność wiersza.

-
.....
-
.....
-
.....

Tekst 3.

Bohaterami tekstu są dwa szczury zamknięte w klatce. Jeden z nich (Lolo) wyróżnia się umiejętnością naciskania odpowiednich klawiszy, dzięki czemu wyskakuje słoninka. Sprytne zwierzę ma więc dostęp do pożywienia.

– Wiesz, Lolo, podziwiam cię. Jesteś taki mądry, taki inteligentny, że zaledwie wystarczy mi ta odrobina głupiego rozum, którą posiadam, żeby to pojąć i ocenić. Jeżeli mam jakikolwiek rozum, to chyba tylko po to i tylko na tyle, żeby cię podziwiać.

– Hm, hm... - mruczy Lolo. – Jaki jestem?

– Jesteś mądry, inteligentny, wybitny, doprawdy niezwykły.

– Niezwykły, powiadasz – podejmuje Lolo z lubością i ma taką minę, jakby jadł najpyszniejszą słoninkę na świecie. – Niezwykły?

– Oczywiście. Weźmy na przykład mnie. Ja nic nie potrafię, bo jestem głupi, ograniczony tęp. Ty natomiast jesteś genialny.

– Hm, no to masz – powiada Lolo i oddaje mi słoninę. (Może sobie na to pozwolić, bo wie, że znów naciśnie na klawisz i znowu wyskoczy my odpowiednia słoninka.) I dodaje z pogardą:

– Tylko się nie udław.

Uwaga jest na miejscu. Jestem tak wygłodzony, że rzucam się na słoninę, doprawdy zbyt łapczywie.

Oprac. na podstawie opowiadania Sławomira Mrożka „Lolo”

Zadanie 13. (0-3)

Odpowiedz na pytania dotyczące *Tekstu 3*.

A. Który z bohaterów manipuluje swoim towarzyszem?

.....

.....

B. W jakim celu to robi?

.....

.....

.....

C. W jaki sposób bohater *Tekstu 3.* manipuluje swoim towarzyszem?

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 14. (0-2)

Stwórz definicję manipulacji.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 15. (0-4)

Ułóż cztery zdania, z których treści wynikną różne znaczenia słowa *kosz*.

-
-
-

.....

.....

.....

.....

.....

-

Zadanie 16. (0-3)

Przeredaguj zdania tak, aby przekazywały informacje zgodnie z zasadami zwięzłości, prostoty i jasności stylu.

- A. We wczesnych godzinach rannych udałem się do punktu sprzedaży prasy w celu nabycia periodyku.

.....

.....

.....

.....

- B. Młodzież naszej szkoły z okazji pierwszego dnia wiosny postanowiła zgłębić tajniki wiedzy o otaczającym ją świecie i bez konsultacji z gronem pedagogicznym opuściła szacowne mury szkoły.

.....

.....

.....

.....

- C. W dniu dzisiejszym w godzinach wieczornych miało miejsce zatrzymanie łodzi motorowej będącej własnością Adama Kowalskiego.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 17. (0-4)

Nie zawsze powtarzanie wyrazów jest błędem językowym. Są sytuacje, gdy powtórzeń używamy specjalnie, aby osiągnąć dodatkowy efekt. Napisz, w jakim celu zastosowano ten zabieg w podanych przykładach.

A. Nie dzwoń do mnie, nie mam czasu na takie pogaduszki. Rozumiesz? Nie mam czasu!

.....

.....

.....

B. Mówisz mi, że nie odrobiłeś lekcji i mówisz mi, że idziesz do kina?

.....

.....

.....

C. Spotkanie było bardzo ciekawe. Tak ciekawe, że zapomnieliśmy, która jest godzina.

.....

.....

.....

D. Napoleona zapytano, co jest potrzebne, aby wygrać wojnę. Bonaparte odpowiedział:
– Trzy rzeczy: pieniądze, pieniądze, pieniądze.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 18. (0-)

Wyobraź sobie, że w Łodzi odbędzie się Międzynarodowy Kongres Miłośników Fantastyki, w którym chciałbyś (chciałabyś) koniecznie wziąć udział. Widzisz siebie w roli wolontariusza opiekującego się gośćmi. Zredaguj list motywacyjny, w którym użyjesz trzech argumentów przemawiających na Twoją korzyść. **List podpisz wymyślonym imieniem i nazwiskiem.**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 19. (0-)

Sporządź wykres zdania. Nazwij zdania składowe.

Dowiedziałem się, że dom, w którym mieszkałem w dzieciństwie, został wystawiony na sprzedaż, ponieważ jego właściciele postanowili wyjechać z kraju.

Zadanie 20. (0-)

Wielu trzyma się uparcie raz obranej drogi, lecz tylko nieliczni dążą konsekwentnie do swego celu. (Fryderyk Wilhelm Nietzsche)

Porównaj ze sobą dwóch bohaterów literackich, którym udało się osiągnąć ważne dla siebie cele.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Języka Polskiego
eliminacje rejonowe

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

[illegible]

[illegible]

10

RAZEM	80 pkt.
80 %	64 pkt

Uczeń otrzymał

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.

Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Języka Polskiego
eliminacje rejonowe

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....